

Despre un școlar și „socotelile” lui

Ați văzut vreodată valurile mării? Dar chiar dacă nu le-ați văzut, nu e greu să vi le închipuiți. Inspumate și furioase, creste înalte de apă tâlăziesc pe întinderea nesfârșită: aci urcă, aci coboară.

Cu schimbătoarele valuri ale mării am putea asemăna felul cum a învățat în acest an pionierul Băluță din clasa a VI-a A dela Școala de 7 ani nr. 5 din București, lată carnetul lui de note. La începutul anului arată vreme liniștită: pe toată linia numai nota 3. Abia au trecut însă câteva săptămâni și valul notelor a început să se agite. Dar curios! În loc să se urce, așa cum se întâmplă cu valurile mării, valul notelor coboară. Și coboară vertiginos: întâi la Matematică, apoi la Fizică, apoi la încă alte 3 obiecte. La 5 obiecte — nota 2!

Dar valul notelor se răzgândește și o porneste dintr-o dată în sus, până la cele mai înalte creste. E semn că a început pătrarul al doilea. La toate obiectele Băluță are numai 4 și 5. Iată acum și notele pe pătrarul al treilea: de data aceasta valul coboară și mai adânc și mai vertiginos ca pe pătrarul întâi. În dreptul a 7 materii sunt numai note 1 și 2.

La drept vorbind, când privești carnetul de note, te apucă mirarea: de ce această mare schimbare între un pătrar și altul? Să fie vreun miracol la mijloc? Nu, nu e un miracol, ci numai o „mică” socoteală făcută de Băluță. El și-a zis așa: „Pe primul pătrar pot să iau note proaste fiindcă le îndrept pe pătrarul al doilea. Pătrarul al treilea? El și! Chiar dacă iau note proaste, o scoț eu la capăt pe pătrarul al patrulea”.

Păcat însă că Băluță nu vede cum își taie craca de sub picioare. S'ar putea ca el să promoveze anul acesta, așa cum s'ar putea să promoveze și în anii următori. Întrebarea e însă ce va deveni Băluță în viață? Patria noastră așteaptă ca din școli să iasă oameni tot mai bine instruiți, cu cunoștințe temeinice. Priviți în jurul vostru și veți vedea acest lucru. Cel mai prețios oameni sunt tocmai aceia care se străduiesc să învețe mai multe, să-și însușească știința și tehnica înaintată. Poporul nostru îl înconjoară cu admirație, statul le acordă premii. Iar în școli, elevii care învață bine capătă stima tovarășilor lor, încrederea profesorilor. În țara noastră învățământul este gratuit pentru fiil oamenilor muncii și multora dintre cei mai buni statul le acordă burse.

La aceste lucruri ar fi bine să se gândească Băluță atunci când își face socotelile sale asupra felului cum să învețe.

Este ultimul pătrar

Din nou, ca'n alte dăți, l-aproape
Sfârșitul anului școlar.
Hal să primim cum se cuvine
Cel de al patrulea pătrar!

Corijența-l lucru mare,
S'o cunoaștem nu dorim!
De ne paște, noi în grabă
S'o îndepărtăm pornim!

3 nu este notă mică,
Dar cu dânsa ce-al făcut?
Învățăm cu sârguință
Ca să știm mereu mai mult.

Dar degeaba tu la carte
Cucerași o notă mare,
Dacă ai un 3 sau 4
La frecvență și purtare!

...Timp puțin ne mai desparte,
Examenul va sosi.
Pregățiți de mai înainte,
Cu succes vom reuși.

S'arătăm că nu degeaba
A trecut un an școlar.
Decl, acum la bătaie,
Căci e ultimul pătrar!

Alex. OPROESCU
cl. a VII-a
comuna Neholu, raionul Cislău

Nici straturile nu rămân nesăpate. În vreme ce unii dintre participanții la Concursul tinerilor grădinari și pomicultori curăță pomii, alții sapă în grădină. Munca e în plin în unitatea nr. 2.

Pe terenul școlar

În orașul nostru pionierii și școlarii au început cu mult timp în urmă pregătirea pentru „Concursul tinerilor grădinari și pomicultori”. Peste tot, pe loturile experimentale ale școlilor sau în grădinile părinților lor, pionierii sapă, plantează răsaduri de legume, văruiesc și curăță pomii fructiferi...

Și la Școala nr. 13, băieții au început lucrul. Mai întâi ei au reparat gardul care împrejmuiește grădina școlii. Apoi pionierii din clasa a VII-a au cărat bălegar putrezit, pe care l-au răspândit pe toată întinderea grădinii. Întreg terenul a fost împărțit între detașamente, iar fiecare de-

tașament a primit câte 10 m. p. Unul dintre detașamente a avut o îndeletnicire foarte frumoasă: să amenajeze grădinița de flori a școlii. Apoi toți au săpat brazdele în grădina de legume, le-au grăpat, iar după aceea au semănat semințe selecționate de morcovi, ceapă, usturoi, țelină, etc.

În curând ei vor planta răsadurile de roșii și ardei și vor pregăti pământul pentru a semăna mazărea și fasolea.

Constanța — Aprilie

Rada CONSTANTIN

Proletari din toate țările uniți-vă!
În luptă pentru cauza lui Lenin și Stalin înainte!

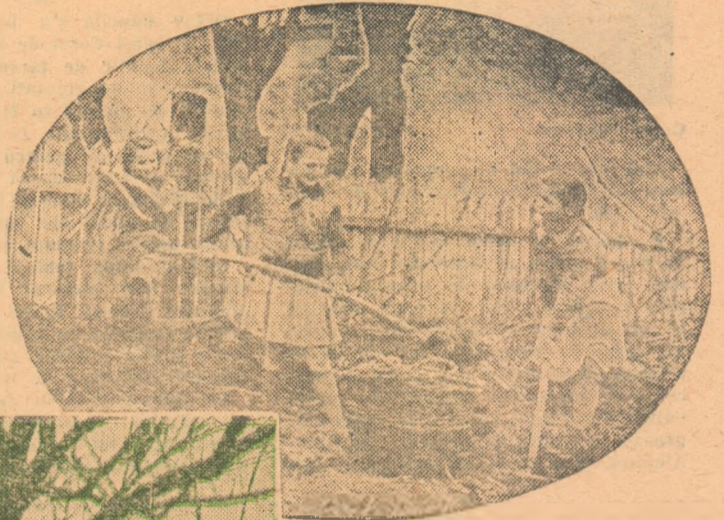
Scânteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VI Nr. 25 (277) ★ Sâmbătă 10 Aprilie 1954 ★ 4 pagini, 15 bani

Tinerii grădinari și pomicultori au pornit la lucru

Nici n'au bagat bine de seamă pionierii unității 9 din raionul 1 Mai-București, când s'a topit zăpada, când s'a svântat pământul și când a venit așa, de-abinelea, primăvara. Au văzut însă într-o bună zi, că pământul din grădină e numai bun de lucru, că le așteaptă. Și s'au pornit pe treabă. Priviți-le: reporterul nostru a fotografiat 3 dintre pioniere strângând crengile uscate, pe care le-au tăiat din copaci, și cărând gunoi pe straturile.

— Ce mai lăstari au crescut la rădăcinile pomilor noștri! — au exclamat umiți cel doi tineri grădinari pe care-i vedeți în fotografia de față.

Amândoi știu că lăstarii sunt dăunători pomilor. Ei sustrag o bună parte din hrana pomului. Așa că, împreună cu alți tineri grădinari din unitatea 2, raionul Gheorghiu-Dej din București, s'au apucat să tace oaspeții nepoștiți ai copacilor. Firește, n'au uitat nici crengile uscate. Acestea, după cum se știe, sunt locurile cele mai prielnice clupercilor vătămătoare și cuiburilor pentru ouăle insectelor. De aceea tinerii grădinari le-au îndepărtat de toate.

Vor înflori și vor rodi pomii! Tinerii grădinari din unitatea 2 le poartă bine de grijă.

PENTRU CONCURS

Pionierii din cercul nostru au citit cu mult interes în „Scânteia pionierului” despre „Concursul tinerilor grădinari și pomicultori”. S'au hotărât să participe cu toții la concurs.

Vreau să arăt cum am împărțit noi munca. Cercul cuprinde mai multe grupe, iar fiecare grupă se ocupă de o anumită cultură: legume, cereale, pomi, flori, plante medicinale, etc.

Imediat ce s'a sbicit pământul, noi am și pornit la treabă. În luna Februarie încă, pionierii au lucrat o răsadniță în care mai târziu au semănat varză, roșii, gulii, conopidă, ardei, țelină, castraveți și ridichi. Dar nu numai atât. Și în grădinile lor de acasă pionierii au plantat fel de fel de legume și flori pe care le plivesc, le udă și le prășesc așa cum au învățat la cerc.

În acest an noi ne-am propus să facem și experiențe. Vreau să vă vorbesc despre una din ele: polenizarea artificială a roșiilor. Pentru aceasta alegem o plantă care va servi ca parte femească, și cu o pensetă îi înlăturăm staminele, atunci când floarea nu s'a maturizat, când e boboc. După aceasta, acoperim planta cu pergament ca să împiedicăm polenizarea cu polen străin. Peste câteva zile alegem alte plante, cu staminele bine coapte și scuturăm polenul lor pe planta femească. Pistilul astfel polenizat se acoperă cu un săculeț de hârtie-pergament. Pe săculeț se lipește o etichetă pe care se

insemnează data polenizării, soiurile întrebunțate, culoarea florilor și alte însușiri botanice. Când roșiile s'au copt, se strâng semințele în plicuri, pe care se trec cu grijă toate însemnările de pe etichete. Din aceste semințe vom obține în anul următor plante pe care le vom încruși cu planta ale cărei însușiri dorim să le obținem.

Noi suntem acum în toată pregătirea pentru concurs. Pionierii au curățat și au văruit toți pomii din grădină, au săpat și au însămânțat toată grădina de legume. Ne pregătim să facem polenizarea artificială la porumb, castraveți, dovlecei și cât mai multe altele între legume. Vom obține astfel semințe bune, care la anul vor rodi îmbelșugat.

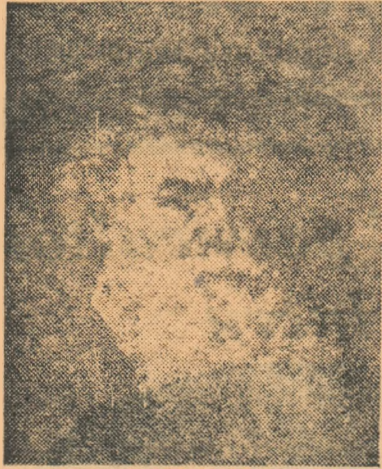
Ing. agr. Victoria ZAHARIA
conducătoarea cercului
tinerilor naturalisti
dela Palatul pionierilor din Timișoara

OCTAV BĂNCILĂ

1872 - 1944

de DORIO LAZAR
Laureat al Premiului de Stat

Octav Băncilă Autoportret

Cine dintre noi nu cunoaște acel tablou zguduitor, intitulat atât de simplu „1907”?

E noapte, și cerul negru e sfâșiat de roșul aprins al flăcărilor care mistuie satul incendiat de armata moșierilor și capitaliștilor. Spre noi aleargă, sărind peste trupurile căzute în larbă ale țaranilor împușcați, un bărbat cu cămașa desfăcută pe pieptul lat și osos, cu ȋțarii zdrențuiți, desculț. Are părul vălvoi și strânge pumnii, un fulger de groază și ură îi aprinde privirea. Aleargă, și în urma lui auzi parcă sal-

vele și gloanțele ucigașe pornite din puștile regimentului care se zărește la câțiva zeci de metri depărtare. Parcă ghicești în fruntea regimentului — ofițerul care comandă foc!

Câte lucruri nu povestește acest tablou! Despre mizeria în care trăiau ȋțarii asupriți, despre dărzenia cu care au pornit să-și facă singuri dreptate împotriva hrăpăreților moșieri. Într-o singură pânză e evocat cu deosebită putere adevărul crunt al răscoalei din 1907.

Autorul acestui tablou este pictorul moldovean Octav Băncilă.

★

Octav Băncilă s'a născut în anul 1872, în satul Corni de lângă Botoșani, dintr-o familie de ȋțari săraci. Înfruntând multe greutăți, el și-a început studiile de pictură în țară și le-a continuat în străinătate, la München. Dragostea profundă pentru popor l-a îndemnat să zugrăvească într-o serie de tablouri chipuri pline de bărbăție și conștiință de clasă ale muncitorilor din primii ani ai veacului nostru.

Iată, de pildă, tabloul intitulat „Grevistul”. Aici pictorul înfățișează un muncitor grevist. El stă demn, cu brațele încrucișate, cu capul ușor înclinat într-o parte: privirea grea de gânduri exprimă hotărârea de luptă.

Un tablou deosebit de sugestiv este cel intitulat „Copil flămând”. În plină iarnă, un băiat cu corpul abia acoperit de o haină zdrențuită, cu picioarele

înfundate într-o pereche de ghețe prea mari și scâlciate, s'a oprit în fața unei vitrine încărcate cu bunătăți. Degeaba jinduește la ele, nu sunt pentru el!... Pe chipul său se poate citi chinul foametei și durerea de a nu și-o putea astâmpăra. Această imagine înfățișează cu puternice accente de revoltă mizeria în care trăiau copiii oamenilor simpli în vremea când picta Băncilă. În opera sa, el și-a manifestat protestul puternic împotriva nedreptăților sociale legate de regimul burghezo-moșieresc.

Nu l-a fost deloc ușor lui Băncilă să creeze asemenea tablouri. Burghezia prigonea fără cruțare pe acei artiști care îndrăzneau să arate în opera lor adevărata față a orânduirii capitaliste. De multe ori, tablourile lui Băncilă au fost distruse sau confiscate, odată pictorul a și fost arestat.

Băncilă muncea mult la tablourile sale, le desena cu toată grija, căuta coloritul cel mai potrivit. Pentru a face tabloul închinat lui 1907, Băncilă s'a dus în satele unde avusese loc răscoala, a stat de vorbă cu oamenii, a cercetat locurile, figurile ȋțarilor, astfel ca lucrarea sa să fie cât mai aproape de adevăr.

Intreaga operă a lui Băncilă este străbătută de un profund patetism. Fiind adânc legat de popor, el a știut să-și zugrăvească viața simplă și bogată, lupta pentru un trai mai bun. Băncilă este un mare pictor realist.

★

Anul acesta noi comemorăm 10 ani dela moartea pictorului, în-tâmpălată la 3 Aprilie 1944. În patria noastră se acordă astăzi o

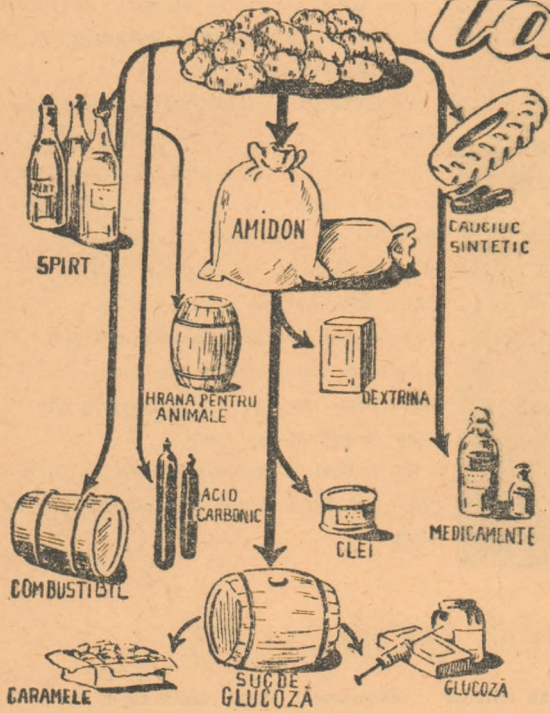
înaltă prețuire artiștilor care, prin opera lor, au servit cauza poporului.

Operele lui Băncilă sunt expuse la Galeria Națională a Muzeului de Artă al R.P.R. din București, alături de marile creații ale lui Teodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu și sunt înconjurate cu dragoste de poporul nostru muncitor.

Octav Băncilă „Copil flămând”

Cartoful

Plantarea cartofilor se face la 10 cm. adâncime, atunci când pământul are o temperatură de 7-8 grade. Cartofii trebuie plantați în cuiburi așezate în pătrat. Astfel se obține o producție de două ori mai mare la hectar și se înlesnește mecanizarea tuturor lucrărilor. Cartofii se plivesc și se prășesc de cel puțin 3 ori pe an. În regiunile umede, ei se și mușuroiesc odată cu prașila a doua.

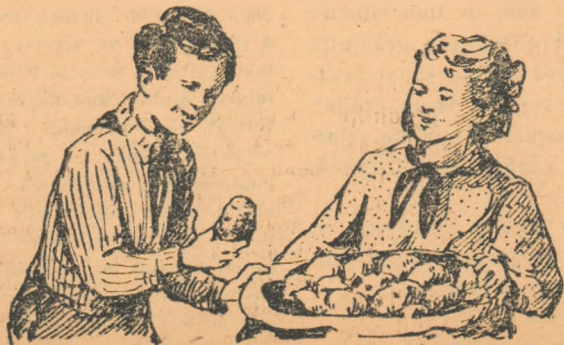
De un mare ajutor în sporierea recoltelor de cartofi ne este experiența colhoznicilor, agronomilor și oamenilor de știință din U.R.S.S. De pildă, în Uniunea Sovietică se obțin câte două recolte de cartofi anual, pe același teren. Vreau să vă vorbesc acum despre această nouă metodă și să vă arăt cum puteți ajuta pe părinții voștri să obțină, pe loturile luate în folosință, câte două recolte.

Cultivarea cartofului după această metodă este ușoară, cere unelte puține și o îngrijire destul de simplă. Terenul se ară din toamnă și se îngrașă cu bălegar fermentat (20.000 kg la hectar). Primăvara se grăpează și se adaugă îngrășăminte chimice (azotoase, potasice) și cenușă (cam 200-300 kg la hectar). Cu multă băgare de seamă trebuie să alegeți soiul de cartofi. Pentru prima cultură sunt nimerite soiuri dintre cele mai timpurii: roze timpurii, săpunari Frühholz, iar pentru cultura a doua, soiuri ca Gălbaba, Viola, Akersegen. Cartofii alesi îi iaroviți pentru a le scurta perioada de vegetație; pe la jumătatea lunii Aprilie îi puteți planta afară în câmp, în cuiburi așezate în pătrat. Înălțate ce au răsărit, trebuie să-i prășiți, iar pe la mijlocul lui Mai, când s'au dezvoltat bine, îi puteți mușuroi și plivi.

Recollarea cartofilor se face la începutul lunii Iunie, când îi cunoaștem sub numele de cartofi noi. Ei servesc ca hrană și dintre ei se alege cartofii de sămânță pentru a doua recoltă. Cartofii noi se freacă cu nisip curat și umed pentru a-i desprinde de coajă, apoi se plantează la umbră, în nisip, până la jumătatea tuberculului. Nisipul îl veți umezi în fiecare zi și pentru a feri cartofii de căldură îi acoperiți cu rogojini sau paie. După 10-12 zile îi puteți planta pe terenul curățat de vreji, arat și grăpat. Din a doua recoltă, care se culege în luna Octombrie, pe același teren se pot obține 10.000-15.000 kg. de cartofi la hectar, buni de păstrat pentru iarnă și foarte buni de plantați în anul următor.

Ajutați și voi pe părinții voștri să cultive cât mai mulți cartofi, folosind aceste metode agrotehnice prin care se obține un mare spor de recoltă. Munca nu va fi zadarnică: veți culege roade bogate și veți dobândi multe cunoștințe despre viața plantelor!

prof. Constantin PODANI
Școala tehnică horticolă și zootehnică — Bistrița

Multe aveți de făcut în grădinile părinților voștri sau pe terenul experimental al școlii, în luna Aprilie! Aproape toate răsadurile de legume și zarzavaturi se plantează acum în grădină, iar mai târziu se udă și se plivesc de buruieni. O lucrare foarte importantă în vremea aceasta este și plantarea cartofilor.

O PLANTA CU MULTE INTREBUNȚARI

Cartoful este foarte răspândit în țara noastră și ocupă un rol de frunte în rândul celor mai de seamă culturi agricole. Cartofii conțin multe substanțe hrănitoare: hidrați de carbon, vitaminele A, B, C, și amidon.

Cartofii alcătuiesc și un juraj mult folosit în hrănirea animalelor, mai ales a porcilor. Iată un exemplu: la fiecare 20 kg. de cartofi se obține 1 kg. de carne de porc, iar la 250 kg. cartofi se obțin 200 litri lapte sau 9 kg. de unt. Cartoful e folosit și ca materie primă importantă în industria spiritului, amidonului, dextrinei și glucozei; de asemenea el poate fi întrebuințat la fabricarea cauciucului sintetic și la extragerea unui ulei vegetal special pentru aviație. O simplă socoteală ne arată că, numai din 1000 kg. de cartofi, se pot obține: 140 kg. amidon uscat, 100 kg. dextrină, 95 litri alcool de 40 grade și 15-17 kg. de cauciuc sintetic.

De aceea vedeți câtă grija se acordă culturii cartofului. Hotărârea Consiliului de Miniștri al R.P.R. și a C.C. al P.M.R. cu privire la pregătirea și executarea la timp și în bune condițiuni a lucrărilor agricole din primăvara anului 1954 ne arată însemnătatea culturii cartofului și ce metode agrotehnice trebuie folosite pentru sporirea continuă a recoltei la hectar.

CUM SE CULTIVA CARTOFUL?

Primăvara, îndată ce pământul s'a sbit, se ară la o adâncime de 18-20 cm — dacă nu s'a arat din toamnă —, se face grăpatul și se pun îngrășăminte chimice suplimentare. Pentru însămânțare se alege numai cartofii sănătoși, cu o greutate de cel puțin 50-70 grame care apoi se iarovizează în încăperi luminoase și răcoase.

Din gazetele prietenilor tăi

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!
И борьба за дело Ленина — Сталина наша истинная!

Пионерская ПРАВДА

Орган Центрального и Московского Комитетов ВЛКСМ

De pe lotul școlii

În școala din satul Iugovostocinaia, regiunea Camensc, e o cinste pentru fiecare copil să lucreze pe lotul școlii. De aceea și au cu ce să se mândrească: o livadă, o vie, o grădină cu legume, straturile de flori, iar în jurul școlii un rând de copaci.

Vara trecută, pentru prima oară în raionul lor, tinerii naturaliști au obținut o recoltă de orez. Ei au strâns 37 kg. de orez de pe o suprafață de 50 m.p. Copiii au trimis orezul pentru însămânțări școlilor din raion și la stația tinerilor naturaliști din Rostov.

Scrisoarea ostașului

Sunt ostaș al Armatei Populare Polone. Nu de mult am fost instructorul detașamentului de pionieri Vladislav Bromechi dela Școala elementară din Rociboj. De când sunt în armată pionierii îmi scriu mereu. Nu m'au uitat. Îmi povestesc despre viața lor din detașament, despre greutățile pe care le întâmpină și-mi cer sfaturi. Nu de mult, ei au organizat o brigadă de timuroviști. Trebuie să vă spun un secret. Timuroviștii din școala unde am fost eu instructor se îngrijesc acum de mama mea. Aproape în fiecare scrisoare, mama îmi istorisește cum pionierii o ajută la treabă. Zilnic brigada timuroviștă trece pe la ea și-i face curățențe în casă. De cărbuni și de lemne nu duce niciodată grijă! I le aduc copiii din pivniță. După cum vedeți, mama mea nu este singură, are doar atâtea prieteni — pionierii timuroviști.

Stanislav LEȘINSCHI
unitatea militară nr 1949 Polonia

A DOLGOZÓ NÉPERT. A HAZÁERT — RÁKOSIVAL ELŐRE!

Paytás

A DISZ KÖZPONTI VEZETŐSEG IAPJA ÜTTOROK ES ISKOLASOK SZÁMÁRA

Mulțumesc fetiței!

În ziua de 17 Februarie am primit salariul. Am intrat la un magazin alimentar și am cumpărat cartofi. Însă în grabă mi-am uitat în magazin portofelul cu bani.

Pioniera László Agnes dela școala elementară din piața Deak a găsit portofelul uitat de mine și l-a dat casieru-

lui spunându-i: „Puneți-l bine. Dacă vine păgubașul să i-l dați înapoi!”

Eu îți mulțumesc fetiței! Ești o fată de treabă Mulțumesc patriei și școlii care a crescut asemenea pionieri cinstiți

Sandorne KOVACS
muncitoare textilistă
Budapesta

O faptă pionierească

Ioan Munteanu, pionier în unitatea 9 din Bârlad și Cotoranu, prietenul său, se plimbau în ziua aceea pe câmp. Se bucurau de sosirea primăverii, de soarele strălucitor și de firisoarele păpânde de iarbă abia răsărite. Deodată, auziră un strigăt speriat de femeie: „A căzut copilul în fântână!” Cei doi prieteni se priviră o clipă și, fără să-și spună o vorbă, o porniră în fugă spre casa lui Ioan. De acolo venea glasul Băieții sărură peste gard drept în curte.

— E Mihai, băiatul lui Mitroi, vorbeau oamenii îngrijorați, grăbindu-se spre locul unde se găsea fântâna. Fântâna avea un capac șubred. Copilul jucându-se s'a urcat pe capac și a alunecat cu el cu tot în fântână. Acolo s'a agățat el de o piatră, dar i-au înghețat mâinile și i-a dat drumul.

Oamenii stăteau în jurul fântânii și își făceau cu repeziciune planuri cum să scape copilul. Deodată pionierul Ioan Munteanu se desprinsese dintre ei și, cu băgare de seamă, intră în fântână. Prinse copilașul de mâini și-l așeză pe capacul de lemn, sprijinindu-l cu grijă să nu se scufunde. Copilul era salvat. Lui Ioan apa rece îi ajunsese până aproape de gât și îl înghețase. O femeie aruncă repede o frânghie, Ioan legă copilul de subțiori, iar oamenii începură să tragă. Ieși apoi și Ioan pe care toți îl îmbrățișară și-i strânsă mâinile.

Peste puțin timp Mihai a început să se joace ca mai înainte. A doua zi, Ioan a seos din fântână capacul și l-a bătut bine în cuie, încât să nu-l mai poată scoate nimeni.

IN JURUL APARATELOR

Nu mică mi-a fost mirarea când, întâmplător, am intrat în camera pionierilor dela școala noastră: pe o masă lungă, așezate frumos, erau o sumedenie de aparate de fizică

Cea mai mare parte din ele fuseseră construite de elevi la cercul de fizică. Membrii cercului stăteau acum în bănci, privind atenți la Nicu Scarlat, care tocmai se pregătea să înceapă experiențele.

— Ce faceți aici? i-am întrebat eu. Doar sunteți în timpul liber, trebuia să fiți acasă!

— Recapitulăm la Fizică, pe bază de experiențe, spuse Nicu, a cărui față trăda și emoție și bucurie.

Scarlat arătă spre un circuit montat și începu să vorbească:

— În acest circuit sunt montate următoarele aparate: un element galvanic, un bec de lanternă, un reostat, un ampermetru și un întrerupător.

Apoi Nicu făcând contactul și elevii priviră cu atenție luminozitatea becului, indicația ampermetrului și poziția manetei reostatului. Becul lumina vesel, iar acul ampermetrului se ridicase pe cadran.

— Dar ia priviți acum—zise Radu rotind maneta reostatului.

Lumina becului se făcu dintr'odată roșietică, palidă, iar acul ampermetrului veni către zero.

— Acul ampermetrului indică intensitate mai mică, șopti Cătălin Nițescu.

— Adică, mărinde rezistența conductorului, scade intensitatea curentului și invers, trase concluzia Vasile Calotescu. Aceasta este legea lui Ohm

Apoi Nicu Scarlat arătă dependența dintre intensitatea curentului

și tensiunea electrică, folosind ca surse de curent mai întâi un element, apoi o baterie de buzunar. Concluzia a fost limpede pentru toți.

★

Deodată lampa se stinse și, după câteva clipe, în întunericul din cameră țâșni o lumină orbitoare, cu reflexe albastrui.

Printre copii se stârni zarvă. Pentru nimeni însă nu era un secret arcul electric, inventat de fizicianul rus Petrov. Cu ajutorul arcului ei au făcut demonstrația legii lui Lenz-

Joule: Căldura crește în raport direct proporțional cu rezistența conductorului și cu pătratul intensității curentului

Demonstrația aceasta avu mare efect. De câteva ori pocniră sărmuțele introduse în circuit drept rezistențe. Pareă niciodată băieții n'au înțeles mai bine ca acum ce înseamnă o siguranță fuzibilă și ce mare însemnătate are tabloul de siguranțe din casa fiecăruia.

Au urmat și alte demonstrații: se montară câteva siguranțe, se studiară mai multe feluri de becuri electrice. Apoi s'a vorbit despre fizicianul rus Lablocicov, inventatorul „luminii ruse”, despre primul bec al lui Lodăghin, despre multiplele aplicații ale legii Lenz-Joule. Și multe alte lucruri importante au dezbătut elevii din clasa a VII-a în jurul mesei cu aparate.

Am rămas foarte mulțumită, vă-

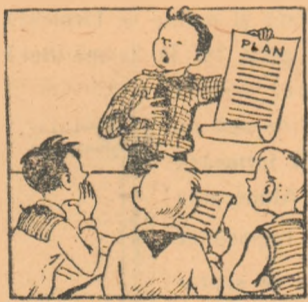

zând cu câtă perseverență recapitu-lează elevii materia la Fizică, în vederea examenelor.

Prof. Silvia GEORGESCU
Șc. de 7 ani nr. 8 băieți,
București

Vombe și fapte

A trecut cam mulțisor de când a avut loc în adunarea activului pionieresc al unității 16 din raionul Lenin, București, următoarea discuție:

— Când apare noul număr al gazetei de perete? a întrebat Cornel E., conducătorul unității.

— Peste două zile, îi răspunse liniștit Romică.

— De când tot spui „peste două zile”? De atunci au trecut de 5 ori două zile, și gazeta tot n'a apărut, spuse necăjit Cornel.

— De acum, gata. Chiar ne-am făcut și planul. Am scris: „Gazeta va apărea cu regularitate”. Eu, Ștefan Romică, am să ajut pionierilor să scrie articole bune. Vom face și caricatură... Ce mai, o să avem o gazetă strășnică! Au vorbit și conducătorii de grupă.

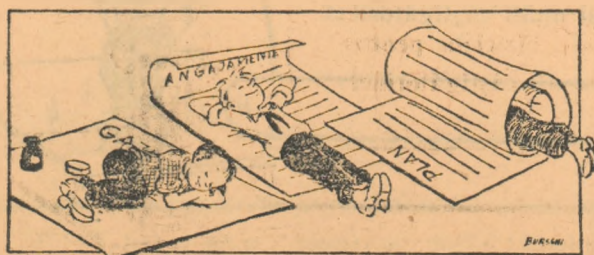
— Vom fi exemplu pentru ceilalți pionieri la învățătură și la disciplină. În clasă, o să păstrăm liniștea și o să ținem curat. O să vedeți, spuse Duca Remus.

Pentru că cei mai mulți și-au luat angajamente, au vorbit și pionierii care se ocupă de biblioteca școlii.

— Și munca la bibliotecă va merge altfel. O să aranjăm cărțile și o să facem evidența lor

Aceasta este discuția care a avut loc în adunarea activului pionieresc. Și nu a fost singura de acest fel. Așa încât membrii activului pionieresc au devenit curând mari meșteri la vorbă. Despre cât de meșteri sunt în îndetătinarea vorbelor pot să spună multe.

Gazeta de perete stă și acum murdară într'un colț.

fără nici un articol, uitată de pionieri

Tot despre înfăptuirea vorbelor rostite în adunări ar putea să ne lămurească și discuțiile pe care le au pionierii cu Duca Remus

— De ce te bați Remus? De ce vorbești în ore? Doar ai promis că te vei schimba

— Ce vrei dela mine? Învăț bine? Învăț. Am note bune? Am învățat și voi dela mine ce-i bun, răspunde Remus mândru și pleacă mai departe.

De fapt, ca Duca Remus mai sunt și alți conducători de grupă în recreație îi vezi alunecând vijelios pe cimentul lustruit al coridorului în clasă nu-s întotdeauna atenți la ore.

Cât privește biblioteca, și astăzi tot așa-i ca înainte de adunarea pomenită. În dulap o asemenea dezordine, încât cu greu își poate alege cineva o carte.

Vorbe multe și mari, dar faptele... faptele nu se văd deloc!

Geta COSTIN

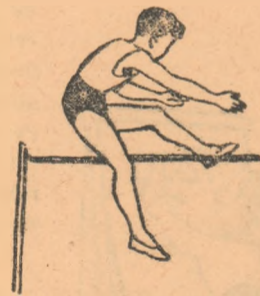
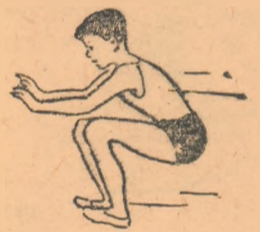
A venit primăvara. La sport!

Ne pregătim pentru spartachiadă

Se apropie spartachiada primăverii în școala noastră toate clasele se pregătesc antrenându-se cu regularitate în orele de Cultură fizică și sport facem exerciții de sărituri în lungime și înălțime. Ba unii din elevii clasei noastre ca: Vlad Doina, Hididiș Doina, Birta Lucreția și Bătrân Doina se antrenează cu sârguință și în afara orelor de sport. Ei folosesc fiecare clipă liberă pentru a se pregăti cât mai bine și pentru a aduce cinste atât clasei a VII-a cât și întregii școli.

Așteptăm cu nerăbdare întrecerile de primăvară din cadrul spartachiadei pe oraș.

Mariana TUDOREANU
Arad

Terenul e gata

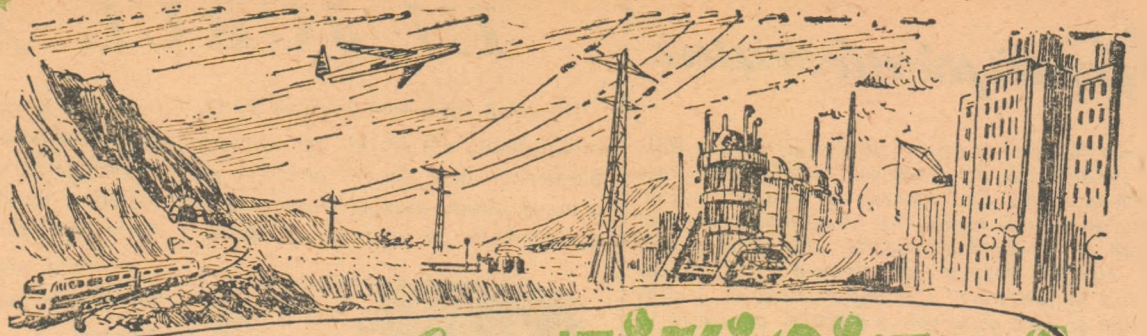
De-abia au dat razele calde ale primăverii că noi am și pornit cu lopeți și sape spre terenul sportiv al școlii. Tovarășul profesor de Cultură fizică și sport ne-a explicat cum trebuie să lucrăm.

O grupă de pionieri a săpat la marginea terenului, altă grupă a astupat gropile de pe teren. Grupa noastră a avut sarcina să curețe terenul de gunoarie și pietre. Toți au lucrat cu drag, bucuroși pentru că de-acum înainte vom avea unde să ne petrecem orele libere.

Ioan D. NISTOR
cl. a VII-a
Șc. elem. din Chiscani
raionul Brăila

S'a încheiat etapa I-a a Olimpiadei Tinerilor Fizicieni. Peste 2800 de pioneri și școlari au răspuns la problemele și întrebările propuse, au realizat construcțiile și au făcut vizitele din cadrul Olimpiadei. Fiecare participant a căutat să-și încerce forțele, să arate dragostea lui pentru fizică, să înțeleagă foloasele practice ale acestei științe. Aceste lucruri s'au oglindit în multe lucrări trimise redacției noastre, în care participanții au alcătuit răspunsuri bune și complete, au dat exemple din cărțile și revistele citite, au căutat să lege fizica de fenomenele întâlnite în viața de fiecare zi.
 În rândurile de mai jos publicăm rezolvările problemelor și întrebărilor propuse în etapa I-a.

Olimpiada tinerilor FIZICIENI

Răspunsurile la problemele și întrebările etapei I-a

Clasa a VI-a

Clasa a VII-a

O fi metal curat sau aliaj?

Pentru a afla dacă bila este din metal curat trebuie să i se determine greutatea specifică. Mai întâi se determină volumul corpului: se ia un vas gradat în care se pune apă distilată la 4 C, se cufundă corpul în apă și se măsoară creșterea volumului. Creșterea de volum reprezintă volumul corpului. Se determină apoi cu ajutorul balanței greutatea corpului, se face raportul dintre greutate și volum și se găsește greutatea specifică. Având greutatea specifică ne uităm în tabloul cu caracteristicile metalelor și vedem dacă greutatea specifică pe care am găsit-o există în tablou. Dacă există, vedem cărui corp îi corespunde. Așa putem determina dacă corpul e curat sau nu.

Cei doi schiori

Trecând lacul cu schiurile, greutatea schiorului se repartizează pe o suprafață mai mare decât dacă ar trece lacul fără schiuri. Deci presiunea exercitată de schior este mai mică decât a celui ce ar trece lacul numai cu bocanci, întrucât se știe că presiunea este forța de apăsare exercitată pe unitatea de suprafață. În felul acesta, pericolul de rupere a pojghiței de gheață este mai mic.

Care-i mai ager?

Tatăl lui Vasile a depus un efort egal cu 120 din 100 kg.

adică greutatea sa plus greutatea sacului cu cartofi. Deci efortul este:

$$120 \times 100 = 5 \text{ kg.}$$

Lucrul mecanic este egal cu forța înmulțită cu deplasarea. În cazul de față, forța este de 5 kg., iar deplasarea este de 250 m. Deci lucrul mecanic este:

$$5 \times 250 = 1250 \text{ kg. m.}$$

Gândiți-vă!

1. Pentru a obține o presiune de 2 atmosfere având la dispoziție 200 cm³ de apă este nevoie de un tub înalt de 20 m. cu o secțiune de 0,1 cm². La acest rezultat se ajunge astfel:

O coloană de apă de aproximativ 10 m. exercită o presiune de o atm. Deci pentru două atmosfere este nevoie de aproximativ 20 m. coloană de apă. Prin urmare, pentru a exercita o presiune de 2 atmosfere trebuie folosit un tub înalt de 20 m. cu o secțiune S, astfel încât volumul lui să fie de 200 cm³. Deci:
 Supr. $\times$ Înălțimea = 200 cm³, de unde: $S = \frac{200 \text{ cm}^3}{2000 \text{ cm}} = 0,1 \text{ cm}^2$.

2. Piulițele se pot înșuruba mai ușor cu o cheie cu braț lung. Cheia funcționează ca o pârghie. Cu cât cheia e mai lungă cu atât brațul forței este mai lung decât brațul rezistenței, deci cu atât forța întrebuițată va fi mai mică.

Cine are dreptate?

Sârmele dintre stâlpi se lasă burduf din pricina dilatației. Sub influența căldurii toate corpurile se dilată: unele mai mult, altele mai puțin, iar prin răcire se contractă. De aceea, în orice construcție se ține seamă de efectul dilatației. Dacă sârmele nu ar fi fost lăsate burduf în timpul verii, iarna, sub influența frigului s'ar fi contractat și s'ar fi rupt.

Turbina cu aburi românească

a) Această turbină se folosește în centralele de forță la fabricile de hârtie, de prelucrare a lemnului, la fabricile de zahăr. Se folosește și în instalațiile de forare a fițeiului. Turbina aceasta este sursa de energie mecanică în centralele termoelectrice. Uneori se întrebuițează și la instalații de încălzit — așa numitele instalații de termoficare.

b) Alte mașini care folosesc aceleași principii în funcționare sunt: mașinile termice, pompele centrifuge, mașinile rotative hidraulice, turbinele cu apă, compresoarele rotative.

Fierbe apa în hârtie?

Dacă flacăra este concentrată (cum este cazul flăcării de luminare), acționând numai asupra acelei porțiuni din hârtie care este umezită de apă, atunci căldura dată va fi transmisă apei și

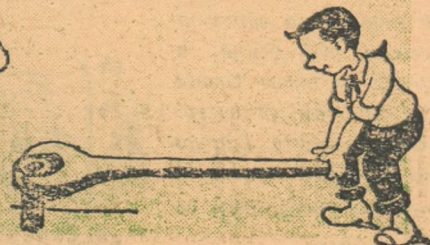
ea va începe să fiarbă. În felul acesta, hârtia nu se poate aprinde.

Gândiți-vă!

1. Indicațiile barometrului nu depind practic de temperatură. Variația densității mercurului din cauza dilatării este atât de mică încât nu se ține seamă de ea.

2. Gheața este formată din molecule așezate foarte regulat. Această așezare se păstrează și într'un strat subțire de apă ce apare la suprafața gheții în urma frecării gheții de către patină. Acest lucru contribuie la o bună alunecare. Într'un strat de apă mai gros, care se formează la o temperatură înconjurătoare mai mare de zero grade, moleculele se află în dezordine, ceea ce duce la mărirea frecării și îngreuierea mișcării.

La fel de anevoioasă devine alunecarea pe gheață și la geruri mari, deoarece stratul de apă între gheață și patine se formează foarte greu, iar la temperatură foarte scăzută stratul de apă nu se mai formează deloc. Alunecarea devine imposibilă. Iată de ce suprafața de gheață a unui patinoar nu se poate înlocui cu o suprafață de sticlă, fie ea chiar perfect lustruită.

Participați cu toții la etapa a II-a a Olimpiadei Tinerilor Fizicieni pentru a deveni cât mai mulți câștigătorii ei.

